

AgroActualiteiten

inhoud

In veel gebieden lagere normen	2	Nieuwe kaartlaag bufferstroken	4
Hoogte basis- en eco-premie	2	Eco-activiteiten: bufferstrook en/of NPA	5
Aanvragen derogatie uiterlijk 29 februari	3	Vervroegd uitrijden mest vanaf 16-02	5
Verplicht bemestingsplan alle bedrijven	3	Kort Nieuws	6
		Agenda	6

Zelfbeeld

Op donderdagavond 4 januari 2024 hadden wij een bijeenkomst in het Drents Museum te Assen voor onze relaties. Tot 7 januari 2024 was daar de tentoonstelling van "Met Vincent op Reis". De tentoonstelling was prachtig en de avond met de klanten zeer geslaagd. We zijn in de landbouw wel even toe aan bijeenkomsten waar we op een ongedwongen manier ergens komen wat niet direct voor de hand is. Op 11 september 1883 kwam Vincent van Gogh aan in Hoogeveen, wat resulteerde dat hierdoor 140 jaar later D&U Advies en Accountants een avond organiseerden op 4 januari 2024 dat draait om Vincent van Gogh.

Vincent van Gogh schoot zichzelf op 27 juli 1890, 37 jaar oud, in de borst met een revolver. Hij wilde zich door het hart schieten, maar miste. De kogel, waarvan het traject niet duidelijk is vastgesteld, raakte geen vitale organen. Daardoor stierf hij pas op 29 juli aan inwendige bloedingen, met zijn broer Theo aan zijn zijde. Vincent zijn zelfbeeld was niet al te positief, wat een thema was bij een televisieserie van Doctor Who. Doctor Who was een Britse sciencefictionserie over een tijdreiziger. De BBC zendt deze serie sinds 1963 uit, met een onderbreking van 1989 tot 2015. Hij reisde met een Politie Telefoon Box door de tijd heen en kwam Vincent van Gogh tegen in de Provence. Doctor Who besluit hem mee te nemen naar de toekomst (2014) om in het Louvre zijn eigen tentoonstelling te laten zien. Hierbij wordt aan een professor gevraagd wat Vincent van Gogh voor hem betekende. Zijn antwoordt:

Dat is een grote vraag.

Maar voor mij is Van Gogh de beste schilder van allemaal.

En zeker, de meest populaire grootste schilder aller tijden. De meest geliefde.

Zijn beheersing van kleur, hij is de meest magnifieke. Hij transformeerde de pijn van zijn gekweld leven in extatische schoonheid.

Pijn is gemakkelijk uit te beelden, maar om gebruikte maken van eigen passie en pijn.....

Om daarbij de extase, vreugde en pracht van onze wereld uit te beelden...

Niemand had het ooit eerder gedaan. Misschien zal niemand dat ooit nog doen.

Volgens mij was die vreemde, wilde man, die door de velden van de Provence zwierf, niet alleen de grootste kunstenaar ter wereld, maar ook een van de grootste mannen die ooit heeft geleefd.

Wat zo mooi wordt neergegeven is, dat met die woorden en de tentoonstelling het eigen zelfbeeld een positieve aanvulling krijgt bij Vincent.

Nu kijkende naar de huidige landbouw staat ons eigen zelfbeeld ook onder druk. Door allerlei interne en externe factoren krijgt de landbouw het gevoel niets meer goed te doen. We kunnen wel een beetje positiviteit gebruiken voor ons eigen zelfbeeld. Helaas of gelukkig (?) kan dan niet met een tijdmachine. Maar het kan ook gemakkelijker, middels een vliegtuig. Wanneer ik in het buitenland bent en aangeef in welke sector ik werk, valt me altijd op hoe positief men hierover is. De Nederlandse boer heeft in het buitenland veel respect en aanzien. Wordt vaak gezien als de allerbeste boer ter wereld. Die met veel sublieme expertise en topkennis, duurzaam aan het ondernemen is. Daarbij ook nog eens zeer goede resultaten kan halen. Hij/Zij is al generatie lang bezig in harmonie met zijn omgeving en zeker ook de natuur een bestaansrecht op te bouwen en te behouden in Nederland. Of het nu de melkveehouderij is, akkerbouw, glastuinbouw of de intensive veehouderij. Overal is het top en subliem! En bij die boer, mogen wij aan tafel zitten.

Het wrange van het verhaal van Vincent is dat hij door zijn beperktere zelfbeeld nu wel instaat was prachtige schilderijen te produceren. Wellicht waren zijn schilderijen nooit zo goed en mooi geweest, wanneer zijn eigen zelfbeeld veel positiever was geweest. Wellicht moet de Nederlandse landbouw ook door deze negatieve spiraal heen, maar let op: Aan de Nederlandse Boer mankeert niet zoveel! Hij/Zij is goed bezig!

Klaas Jan Jansen, Björn Schutter, Rick Noordam en Herman Hofstee.

https://www.youtube.com/watch?v=ubTJL_UphPk

Teelpachtovereenkomst en de BOR

In de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) zit een vrijstelling die toegepast wordt bij vererving of schenking van een bedrijf. Als landbouwgrond ter beschikking gesteld wordt aan een derde (bijvoorbeeld voor vruchtwisseling), valt deze grond per 1 januari 2024 alleen nog onder de BOR wanneer er een teelpachtovereenkomst afgesloten is. Teelpachtovereenkomsten kunnen alleen afgesloten worden voor één- of tweejarige gewassen waarvoor vruchtwisseling noodzakelijk is.

Dus in principe niet voor gras en mais, maar hier kan nog een wijziging voor komen om uitruil tussen veehouder en akkerbouw makkelijker te maken. Een teelpachtovereenkomst moet binnen 2 maanden na aanvang worden geregistreerd bij de grondkamer. Zorg dus ervoor dat u tijdig actie onderneemt! Voor vragen ons even bellen.

Agroprogramma

De agrarische sector, de provincie Groningen, aardbevingsgemeenten en het Rijk hebben een Agroprogramma ontwikkeld voor boeren in het aardbevingsgebied die kampen met aardbevingsproblematiek.

Het programma is ontwikkeld om deze boeren vooruit te helpen en nieuw perspectief te bieden. Dit gebeurt door het inzetten van consultants die ondersteunen bij investerings- en financieringsvraagstukken.

De consultants begeleiden boeren bij de vaak ingewikkelde procedures rond schade-afhandeling en versterking (uitgevoerd door respectievelijk het Instituut Mijnbouwschade Groningen en Nationaal Coördinator Groningen). Daarnaast helpen zij boeren bij de toekomstvisie van het boerenbedrijf. Op die manier draagt het programma bij aan een duurzame toekomst.

<https://www.agroprogramma.nl/>

Productieve investeringen landbouw Groningen, Drenthe en Friesland tot en met 12 februari 2024

Er is subsidiemogelijk voor het verduurzamen van uw landbouwbedrijf. Bijvoorbeeld door het aanschaffen van moderne installaties en machines. Met deze investeringen lever u een bijdrage aan de milieu- en klimaatdoelen.

Daarnaast maak u efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en biodiversiteit. U kunt deze subsidie ook aanvragen voor investeringen die bijdragen aan het dierenwelzijn.

Productieve investeringen landbouw is een onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Meer informatie over het GLB programma vind je op de webpagina GLB. De hoogte van de subsidie is minimaal € 40.000 en maximaal € 125.000 per aanvraag. De hoogte van de subsidie bedraagt maximaal 40% van de totale kosten voor landbouwers. Voor jonge landbouwers is deze subsidie maximaal 55% van de totale kosten.

<https://www.snn.nl/>

in veel gebieden lagere normen

De hoogte van de stikstoftotaalnorm en de derogatienorm is afhankelijk van de ligging van het perceel. NV-gebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en Natura 2000-gebieden bepalen de norm. In 'Mijn percelen' kunt u nagaan welke gebieden voor u van toepassing zijn.

Forse uitbreiding NV-gebieden

Alle zand- en lössgronden in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg zijn, evenals in 2023, aangewezen als NV-gebied. Daarnaast zijn, over heel Nederland, veel extra gebieden als NV-gebied aangewezen. Veel percelen in de eerder aangewezen waterschappen, vallen er nu buiten.

Lagere normen

Voor percelen in NV-gebieden geldt de lagere derogatienorm (2024: 210 i.p.v. 230 kg stikstof per ha). Daarnaast is op alle percelen in NV-gebieden (ook op niet-derogatiebedrijven) de stikstoftotaalnorm met 5% verlaagd. Dit geldt voor alle grondsoorten en alle teelten.

Lagere normen in grondwaterbeschermingsgebieden

Op percelen zand- en lössgrond in bovengenoemde provincies, die liggen in grondwaterbeschermings-

gebieden is de stikstoftotaalnorm zelfs met 10% verlaagd. Dit geldt voor alle bedrijven (ook niet-derogatiebedrijven). De lagere norm geldt voor percelen die voor meer dan 50% in zo'n gebied liggen.

Geen derogatienorm in/rondom N2000-gebieden

Voor percelen in een Natura 2000-gebied geldt vanaf 2023 geen derogatienorm meer. Voor veel Natura 2000-gebieden geldt vanaf 2024 ook dat de derogatienorm niet meer van toepassing is voor percelen die voor meer dan 50% liggen in een zone van 250 meter rondom deze gebieden.

Kaartlagen in 'Mijn Percelen'

In 'Mijn percelen' is inzichtelijk gemaakt welke 'gebieden' op uw percelen van toepassing zijn. Hiervoor kunt u de volgende kaartlagen aanzetten: 'NV-gebied', 'Grondwaterbeschermingsgebied' en/of 'Derogatievrije zone'. Om deze kaartlagen in 'Mijn percelen' in te kunnen zien moet u ver genoeg inzoomen.

De wijzigingen kunnen veel effect hebben op uw gebruiksruimte.

hoogte basis- en eco-premie

Onlangs zijn de voorlopige bedragen voor de bedrijfstoeslag bekendgemaakt. Deze zijn fors lager dan eerder aangekondigd.

Basispremie

De voorlopige bedragen voor de basispremie zijn:

- € 194 voor de eerste 40 hectare.
- € 150 voor de overige hectares.

De minister heeft aangegeven dat de definitieve basispremie minimaal respectievelijk € 261 en € 207 zal bedragen.

Eco-premie

De voorlopige bedragen voor de eco-regeling zijn fors lager dan eerder genoemd (respectievelijk € 44, € 74 en € 148).

De minister heeft inmiddels budget gevonden om de oorspronkelijke bedragen (nagenoeg) uit te kunnen betalen. Wel moet de Europese Commissie nog goedkeuring geven.

aanvragen derogatie uiterlijk 29 februari

U kunt t/m 29 februari een derogatievergunning aanvragen bij RVO. Voor 2024 is de derogatienorm verder verlaagd. Daarnaast zijn diverse aanpassingen en beperkingen doorgevoerd.

Lagere of geen derogatienorm in 2024

Voor 2024 geldt een derogatienorm van 210 kg stikstof per hectare in NV-gebieden. Voor de overige gebieden geldt een norm van 230 kg. Voor percelen in grondwaterbeschermingsgebieden, alle Natura 2000-gebieden of zones rondom de meeste Natura 2000-gebieden mag u geen derogatie toepassen. Wel moeten deze percelen worden bemonsterd en tellen deze mee voor de 80%-graslandeis.

Bemestingsplan en grondmonsters

Uw bemestingsplan voor derogatie moet u uiterlijk 29 februari opstellen. Voor derogatie 2024 zijn grondmonsters geldig met een monsterdatum van 1 februari 2020 t/m 29 februari 2024. Zijn uw grondmonsters te oud? Dan kunt u uiterlijk 29 februari nieuwe derogatiemonsters laten nemen.

Aanvullende gegevens soms later

Heeft u in 2023 geen derogatie aangevraagd? En vraagt u dit voor 2024 wel aan? Dan moet u uiterlijk 29 februari uw 'Aanvullende gegevens' indienen. De overige bedrijven hadden dit uiterlijk 31 januari moeten doen.

Extra maatregelen op klei/veen in NV-gebieden

Derogatiebedrijven op klei- en veengronden moeten voor percelen in NV-gebieden rekening houden met het verplicht telen van een vanggewas na mais en met aangescherpte regels bij graslandvernietiging.

Vraag uw derogatievergunning uiterlijk 29 februari aan. Heeft u vragen? Neem dan contact met ons op.

verplicht bemestingsplan voor alle bedrijven

Naast derogatiebedrijven moeten ook alle andere bedrijven een bemestingsplan opstellen. Maakt u geen gebruik van derogatie? Dan moet u uw bemestingsplan uiterlijk 14 maart gereed hebben.

Bemestingsplan per perceel of gewas

Een bemestingsplan voor niet-derogatiebedrijven is vormvrij. U moet het plan in eigen administratie bewaren. Dit bemestingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- Per gewas of perceel een berekening van de geplande bemesting op basis van landbouwkundige adviezen. Grondmonsters zijn hierbij niet verplicht.
- Uw geplande bemesting op bedrijfsniveau en een berekening of dit past binnen uw gebruiksnormen, incl. eventuele voorraden en aan- en afvoer.

Afwijkingen in ras of grondsoort

Zijn er binnen een gewas afwijkingen in het ras of de grondsoort waarop u het gewas teelt? Dan moet u hiermee rekening houden in uw bemestingsadvies.

Vaak voldoet gangbaar bemestingsplan

In de praktijk zullen veel gangbare landbouwkundige (akkerbouw) bemestingsplannen aan de voorwaarden voldoen.

Maakt u jaarlijks al een (landbouwkundig) bemestingsplan? Ga na of dit aan de voorwaarden voldoet en bewaar het in uw administratie.

glb-brieven rvo: soms actie gewenst

Veel bedrijven hebben van RVO een brief over de betaling van GLB-subsidie(s) 2023 ontvangen. Afhankelijk van het 'soort' brief is het mogelijk bezwaar te maken. Heeft u nog geen brief ontvangen? Dan volgt deze wellicht binnenkort.

Brief 'Voorlopige betaling GLB-subsidie(s) 2023'

In deze brief is het voorlopige bedrag van de basispremie opgenomen. Dit bedrag is vastgesteld op basis van het voorschotbedrag basispremie en de door u opgegeven oppervlakte. De hoogte van de basispremie voor uw bedrijf is nog niet definitief. De brief is 'ter informatie' aan u toegestuurd. U hoeft hier niet op te reageren.

Brief 'Beslissing uitbetalen GLB-subsidie(s) 2023'

In deze brief staat ook de hoogte van het voorlopige bedrag van de basispremie vermeld. Dit bedrag is naast het voorschotbedrag ook gebaseerd op de geconstateerde en subsidiabele oppervlakte op uw bedrijf.

Niet eens met oppervlakte grond? Bezwaar mogelijk

De hoogte van de basispremie is nog niet definitief. Wel is de geconstateerde oppervlakte formeel vastgesteld door RVO. Bent u het niet eens met deze oppervlakte? Dan kunt u binnen 6 weken bezwaar indienen.

Is de geconstateerde oppervlakte niet juist en heeft u een formele beslissing ontvangen? Dien dan tijdig uw bezwaar in.

nieuwe kaartlaag bufferstroken

RVO heeft alle waterlopen en de verplichte bufferstroken opnieuw beoordeeld. Binnenkort kunt u deze inzien in 'Mijn percelen'.

Type waterloop en verplichte bufferstroken

In de Gecombineerde opgave 2023 hebben veel bedrijven opmerkingen geplaatst bij de intekening van de bufferstroken. Soms was de bufferstrook niet goed ingetekend omdat van een verkeerde waterloop was uitgegaan. Bijvoorbeeld een natte sloot i.p.v. een droge sloot.

Aanpassingen in kaartlaag 'Mijn percelen'

Vanaf februari zijn de aanpassingen van RVO te zien in 'Mijn percelen'.

Geen bufferstrook naast droge sloot

Vanaf 2024 geldt naast een droge sloot geen verplichte bufferstrook meer. Dit is nog wel verplicht naast een 'droogvallende' sloot.

'Droogvallende sloot'

Een 'droogvallende' sloot bevat in de winter wel water maar valt, voor de zomer, onder normale omstandigheden droog en blijft droog staan in de periode 1 april t/m 1 oktober. Een 'droge sloot' bevat onder normale omstandigheden nooit water. Na een (zware) regenbui mag een droge sloot wel tijdelijk water bevatten.

Opmerkingen plaatsen in GO 2024

Bent u het niet eens met het type waterloop en/of de intekening van de bufferstrook? Dan kunt u hierover opmerkingen plaatsen in de Gecombineerde opgave 2024.

Controleer in 'Mijn percelen' het type waterloop en de breedte van de verplichte bufferstroken. En pas eventueel de intekening aan.

Houd hier ook rekening mee bij uw gebruiksnormenberekening.

co-activiteiten: bufferstrook en/of npa

De meeste eco-activiteiten zijn toegestaan op een bufferstrook. Een beperkt aantal eco-activiteiten kunt u ook in zetten op niet-productief areaal (NPA). Vanaf 2024 moeten niet-vrijgestelde bedrijven (o.a. akkerbouwers) voldoen aan 4% NPA vanuit GLMC 8. GLMC 8 is één van de conditionaliteit-eisen.

Eco-activiteiten op bufferstrook

Net als in 2023 zijn de meeste eco-activiteiten toegestaan op een verplichte bufferstrook. Hierbij moet u wel rekening houden dat u geen meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen mag gebruiken op een verplichte bufferstrook.

Deze eco-activiteiten mag u niet toepassen op een bufferstrook: 'groene braak', 'precisiebemesting', 'precisiegewasbescherming' en 'fertilisatie'.

Eco-activiteiten inzetten als NPA

Alleen de volgende eco-activiteiten kunt u inzetten op NPA: 'strokenteelt' (niet-productieve strook), 'groenbedekking', 'groene braak', 'heg, haag,

struweel', 'landschapselement hout', bufferstrook met kruiden' en 'biologische landbouw'. Zet u de eco-activiteiten 'groene braak' en/of 'bufferstrook met kruiden' in op NPA, dan mag u wel de punten, maar niet de waarde tellen binnen de eco-regeling. Dit geldt voor de eerste 4% NPA.

4% NPA vaak verplicht vanaf 2024

Vanaf 2024 zijn bedrijven verplicht om 4% NPA aan te leggen of in stand te houden. Dit geldt echter niet voor vrijgestelde bedrijven. Vrijgestelde bedrijven zijn bijvoorbeeld bedrijven met meer dan 75% grasland. Akkerbouwbedrijven zijn niet vrijgesteld en moeten daardoor aan de '4% NPA-eis' voldoen.

Maak voor 2024 een nieuwe berekening voor de eco-regeling en houd ook rekening met de 4% NPA.

Komt u er niet uit? Neem dan contact op met uw adviseur.

vervroegd uitrijden mest vanaf 16-02

Van 16 februari t/m 15 maart mag u alleen drijfmest aanwenden op bouwland als het gewas dat u wilt telen op de lijst 'Vroege teelten' staat. Ook moet u vooraf het perceel en gewas registreren bij RVO.

Vervroegd uitrijden van drijfmest op bouwland

De standaardregel is dat u op bouwland drijfmest mag aanwenden vanaf 16 maart. Dit geldt voor alle grondsoorten. Teelt u een 'vroeg gewas'? Dan mag u vanaf 16 februari drijfmest aanwenden. Dit geldt alleen voor vroege gewassen die op de lijst 'Vroege teelten' (RVO) staan. Voorbeelden hiervan zijn: aardappelen, bieten, granen, uien, bollen en diverse groenten.

Vooraf registreren in 'Mijn percelen'

U moet het perceel met de vroege teelt minimaal 24 uur voorafgaand aan het aanwenden van de drijfmest registreren in 'Mijn percelen'. Op deze manier heeft u aan de meldplicht voldaan.

Teeltverplichting

Indien u op het perceel in de periode van 16 februari t/m 15 maart drijfmest aanwendt, dan bent u verplicht om in dat kalenderjaar op dat perceel het vroege gewas te telen.

Wilt u voor 16 maart een 'vroege teelt' bemesten? Zorg dan dat u het gewas tijdig registreert in 'Mijn percelen'.

kort nieuws

Aanmelden GLB met GO 2024

Net als in 2023 kunt u zich dit jaar in de Gecombineerde opgave aanmelden voor GLB-subsidies. Dit moet u uiterlijk 15 mei doen. Ook de eco-activiteiten die u dit jaar wilt toepassen moet u uiterlijk 15 mei doorgeven met de GO 2024.

Melden verdund uitrijden mest

Wilt u op klei- of veengrond met een sleepvoet met water verdunde drijfmest aanwenden op grasland? Dan moet u uw bedrijf ieder jaar aanmelden voordat u voor

de eerste keer met water verdunde mest uitrijdt. Eén van de voorwaarden is dat u minimaal één deel water gebruikt op twee delen mest.

Gewasrotatie met vanggewas

Vanaf 2024 moet u voldoen aan de gewasrotatie-eis vanuit GLMC 7. Tenzij u bent vrijgesteld (bijvoorbeeld als u meer dan 75% grasland heeft). Eén van de eisen is dat u op 1/3 van uw bouwland een ander gewas (gewascode) teelt dan het voorgaande jaar. Dit kunt u ook invullen met een vanggewas.

agenda

Uiterlijk 29 februari

- Aanvragen derogatievergunning
- Opstellen bemestingsplan (derogatie)
- Steken derogatiemonsters 2024

Uiterlijk 14 maart

- Bemestingsplan niet-derogatiebedrijven

Vanaf 16 februari

- Aanwenden drijfmest grasland (alle grondsoorten)
- Aanwenden drijfmest op bouwland: vroege teelten

Vanaf 1 maart

- Indienen Gecombineerde opgave (incl. aanmelden GLB-subsidies en opgave eco-activiteiten)

Vanaf 16 maart

- Aanwenden drijfmest op bouwland: overige teelten.

over ons

Bent u op zoek naar een betrokken en deskundige adviseur die uw (tunnel)visie in twijfel durft te trekken? Iemand met een brede blik rondom uw agrarisch bedrijf? Dan bent u bij D&U Advies B.V. aan het juiste adres.

Wij streven naar creatieve en haalbare oplossingen, toegesneden op uw persoon en persoonlijke omstandigheden.

Geïnteresseerd in wat we te bieden hebben? Neem dan contact op met:

Herman Hofstee 06-53667520
hermanhofstee@du-advies.nl

Klaas Jan Janssen 06-20710688
klaasjanjanssen@du-advies.nl

Björn Schutter 06-23993112
bjornschutter@du-advies.nl

bezoekadres

Bezoekadres	Postadres
Sylviuslaan 8	Postbus 606
9728 NS Groningen	9700 AP Groningen
T: (050) 525 89 55	agro@du-accountants.nl